



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs**

**Escobar y Mendoza, Antonio de**

**Lvgdvni, 1659**

Examen XI. Sextò, de Feudo.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41066**

petente. Quidam dicunt (ait *Saa*) posse dominum rem propria autoritate accipere. Addo ex eodem *Molina* non perdere eum, qui moram purgat, soluendo statim, nec qui legitime impeditus non soluit.

18. *Renuncians hereditatem censetur ne Emphyteusim renunciare?* Respondeo negatiuè cum *Saa*, qui à Syluest. accipit. Adicit ille Emphyteusim Ecclesiæ non præsumi datam esse nisi in tertiam generationem, nec transire nisi in filios veros, quale non est Monasterium, nec illegitimos, vt innuimus.




EXAMEN XI.

De Iustitia & Iure, circa materiam sextam de Contractibus onerosis, scilicet de Feudo.

CAPVT PRIMVM.

De substantia, & conditionibus Feudi.

1.  *Vid est Feudum?* Contractus, quo res immobilis conceditur alteri quoad dominium vtile pro fidelitate seruitiõque personali exhibendo, retenta proprietate.
2. *Quotuplex?* Multiplex quidem est. Præcipua autem diuisio in Antiquum, Paternum, & Nouum; & Hæreditarium, & non Hæreditarium. In eo ab aliis differt, quod obsequium personale esse debeat.
3. *Quinam possunt in Feudum dare?* Qui suorum bonorum liberam habent administrationem, & non sunt aliquo iure prohibiti. *In particulari?* Dare possunt Papa, Episcopi, Abbates. Domini item temporales, vt Imperator, Rex, Princeps.
4. *Quinam possunt accipere?* Omnes quidem possunt à principalibus dominis, secus si vasalli & domini minores in feudum dent.
5. *Quanam res dari in feudum possunt?* Generatim dari possunt res immobiles, liberae, propriae, & alteri non obligatae. Res prohibita alienari in feudum dari non potest, nec in feudum nouum res Ecclesiæ.

6. *Exprime*

6. *Exprime feudi conditiones?* Septem ex meis collegi Doctoribus. 1. Ut sit de re immobili, vel pro tali habita. 2. Ut dominium directum, & possessio civilis apud dominum remaneat; vtile verò in vasallum transferatur. 3. Ut non tentetur feudatarius ad pensionem, si est feudum purum, sed tantum ad personale obsequium. 4. Ut si obsequium non praestiterit, feudum amittat. 5. Non potest illud inuito domino alienare, aliàs amittit. 6. A domino inuestiendus, & in possessionem mittendus est, iurata fidelitate. 7. Inuito domino non potest feudum donare, oppignerare, vel alteri in feudum concedere.

## CAPVT II.

*De domino & feudatario plura.*

7. *Scio iura multa habere feudatarium & dominum in feudo. Itaque ius feudatarij recole.* Primò, vtile dominium non licet alienare, domino inuito. Secundò, non potest rem feudalem oppignerare. Tertio, potest fundo feudali seruitutem imponere, sibi soli noxiam. Quartò, dare alteri in feudum potest seruatis hisce conditionibus, vt fiat sine fraude: vt detur pari: vt iisdem pactis, quibus ipse accepit, detur. Quintò, de feudo testari non potest, potest tamen ei sine consensu domini renunciare. Sextò, dominum non potest offendere, nec contra eum militare. Septimò, non potest feudum diuidere inter consortes, si feudum ab Imperatore. Octauò, in alienatione feudi noui sufficit solius domini consensus. Nonò, si pater alienare voluerit, requiritur consensus filiorum, si ius illis sit acquisitum; at si hæreditarium sit ius, non requiritur consensus filiorum.

8. *De iure domini in feudo, & obligatione feudatarij quid?* Primò quidem feudatarius domino fidelitatem iurat. Secundò, si plures feudatarij hæredes, omnes iurare debent; si communitas feudataria, vnus, qui feudum accipit, nomine illius iuramentum præstabit. Tertio, vasallus tenetur per seipsum domino inseruire, nisi dominus in alium eius vicarium consentiat. Quartò, actio competens vasallo, vt post inuestituram tradatur possessio, quæ dicitur actio ex lege, & stipulatu.

9. *Quidnam præterea vasallo competit?* Primò, post possessionem dominium vtile. Secundò, in nouo feudo post inuestitu

investituram agit vasallus ad possessionem; at in antiquo agit tantum, ut investitura renouetur. Tertiò, eiusmodi actio competit etiam hæredi vasalli contra hæredem domini, si laicus fuerit, qui investitur; at si Ecclesiasticus fuerit, non cogitur successor in Ecclesia confirmare. Quartò, si feudale prædium cuiusdam fuerit, liberum est vasallo, agere contra dominum, ac si feudum traditum non fuisset. Quintò, vasallus graui iniuria à domino suo affectus, actionem habet, qua petet immunitatem ab omni obsequio.

10. *Actiones domini contra vasallum exprimas precor.* Primò, est ei directa rei vindicatio. Secundò, ut debitum præstetur obsequium. Tertiò, si feudum sit apertum, hoc est deuolutum ad dominum, culpa vasalli, ager contra ipsum repetendo feudum, & dicitur traditio rei ob causam. Quartò si vasallus vendidisset feudum, inuito domino, competit ei contra emptorem rei vindicatio.

CAPVT III.

*Quinam in Feudo succedant.*

11. *Quinam sunt inhabiles feudi successioni?* Inhabiles sunt capti aliqui membro. *Fœmina?* Regulariter non admittuntur nisi exprimantur, aut nisi feudum fœmineum sit, vel omnino francum, & liberum. Nec admittuntur descendentes ex fœminis. Masculus natus ex linea fœminea fœminam excludit, & fœmina semel exclusa semper exclusa est. *Uterini fratres?* Non succedunt.

12. *Quinam autem habiles sunt?* Masculi filij succedunt in feudo ceteris exclusis. *Filij adsunt ex duobus matrimonijs.* Præferendi in feudo sunt ij, qui sunt ex priori, nisi qualitas feudi aliud suaderet. *Nepotes?* Succedunt cum filiis in stirpes.

13. *An succedant illegitimi?* Minimè; sed naturales facti legitimi per subsequens matrimonium, succedunt.

14. *Succedunt ne filij aequaliter in feudo?* Ita planè, nec ascendentes deficientibus descendentes succedunt; nisi fuerit expressum in investitura. *Lateralesne?* Deficientibus liberis, succedunt, modò feudum paternum sit, & antiquum.

15. *Germanus ne excludit consanguineum?* Non excludit. *Quid de Clerico?* Iam ordinatus in sacris, vel beneficiarius potest feudum paternum retinere. Si non erat ordinatus, eo ipso repudiare videtur quod transit ad statum, in quo personaliter seruire non potest.

16. *De Religioso autem quidnam?* Post professionem feudum amittit agnatis propinquioribus, nisi seruitium, quod feudum requirit, præstari posset à Monacho, vel Monasterio decenter. *Succedunt ne extranei?* Ex verbis quidem, quibus inuestitura concipitur, cognoscendum est.

17. *Quandònam feudum finiatur?* Finitur quidem tum culpa vasalli in dominum: tum culpa vasalli in alium: tum absque vasalli culpa, v. gr. morte sine legitimis filiis, renunciatione, professione Religionis, vel præscriptione alterius per annos triginta.

18. *Ad quemnam deuoluitur feudum?* Deuoluitur ad dominum si vasalli culpa finiatur in dominum, vel in alium. Deuoluitur autem ad fiscum quando ob culpam vasalli in alium bona illius ipso iure confiscata essent.

19. *Melioramenta autem facta ad quemnam pertinent?* Si vasalli industria facta sunt, reuerso prædio ad dominum pertinent ad vasallum. Est tamen liberum domino soluere estimationem. Incrementum autem quod non industria vasalli accessit ad feudum, pertinet ad dominum. *Fructus verò rei feudalis?* Pertinent ad vasallum.

20. *Quinam iudex competens in feudalibus causis?* Si lis sit inter duos vasallos de feudo, quinam iudex? Erit dominus. Si lis inter vasallum & dominum? Curia pares litem diriment ex vtriusque placito.

21. *Si lis inter vasallum & alium non vasallum?* Ordinarius loci iudicabit iudex. *Si dominus sit suspectus, dum lis est inter vasallos?* Pares Curia iudicant, nisi etiam hi suspecti sint, tunc enim ordinarius loci iudex est.

22. *Quid si vasalli inuestiti sint ab Imperatore, Rege, aut Principe?* Ab ipsis iudicantur. *Lis est inter vasallos Clericos vel unum Clericum & alium laicum; vel inter vasallum Clericum & dominum.* Iudex est dominus; iura enim feudorum per Romanum Pontificem sic sunt approbata.

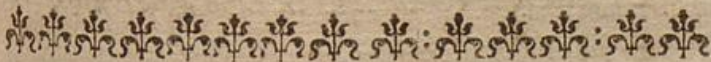
23. *Quaestio possessoria est de feudo inter vasallos, vel inter dominum & vasallum.* Iudex competens dominus feudi est.

24. *Dominus feudi, vel pares Curia recusant, seu iudicare non possunt.* Tunc equidem penes loci Ordinarium est iudicium. *Dominus feudi est Clericus, & non vult inter vasallos laicos iudicare.* Iudicium ad Ecclesiasticum superiorem deuoluatur. *Quid de appellatione in feudali controuersia?* Ad dominum superiorem facienda est.

CAPVT IV.

Praxis circa materiam de Feudo ex Societatis  
IESV Doctoribus.

25. **A** Misso Feudo, amittuntur ne pendentibus fructus? Si feudum amittatur non per mortem, sed ob aliam causam, amittuntur fructus pendentibus. Si vero per mortem, post Kalendas Maij vsque ad finem Augusti fructus pertinent ad heredes; at anteriores ad dominum. Sic *Emanuel Saa.* Saa.
26. Potest ne quis priuari feudo à Principe sine causa? Minime posse idem *Doctor* affirmat. Saa.
27. Ligant ne feudales consuetudines etiam Ecclesiam, & Ecclesiasticos? Adhuc *Saa* ligare quidem docet. Saa.
28. Feudum ad nullum seruitium datum est: succedit ne foemina? Ita planè; solum enim impotentia seruitij peragendi poterat incapacem successionis reddere. Sic *Molina.* Molina.
29. Vassallus vassalli alicuius domini, est ne ipsius domini vassallus? Non esse *Saa* ex *Sylu.* asseruit. Saa.
30. Episcopus Regis feudatarius cuiusnam potius tenetur obedire, Pontifici, an Regi? Pontifici quidem, supremæ scilicet potestati.




EXAMEN XII.

De Iustitia & iure, circa materiam de Ludo, ex  
Fortunæ contractu.

CAPVT PRIMVM.

Quid Ludus, quonammodo licitus, & vitiosus?

1.  Vid est Ludus? Contractus, quo victori certaminis res ab utroque appositæ tribuitur. Porro contractus hic mixtus est ex duobus: vno quidem innominato, quo vnus ludentium periculo exponit aliquod interesse in alterius commodum: vt alter simili modo aliud interesse in illius commodum exponat; altero autem nominato ludo, quo